

Priopćenje za medije

Luxembourg, 4. listopada 2021.

Strategija EU-a za šumarstvo: pozitivni, ali ograničeni rezultati

Iako se površina šuma u EU-u u posljednjih 30 godina povećala, stanje tih šuma sve je lošije. Prakse održivog gospodarenja ključne su za očuvanje bioraznolikosti i borbu protiv klimatskih promjena u šumama. U tematskom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud) u kojem se analiziraju strategija EU-a za šumarstvo za razdoblje 2014. – 2020. i ključne politike EU-a u tom području ističe se da je u područjima u kojima EU ima punu nadležnost Europska komisija mogla poduzeti snažnije mjere u pogledu zaštite šuma EU-a. Primjerice, moglo bi se učiniti više u pogledu borbe protiv nezakonite sječe i povećanja usmjerenosti mjera za šumarstvo u okviru ruralnog razvoja na bioraznolikost i klimatske promjene.

Iznos financijskih sredstava izdvojenih iz proračuna EU-a za šumska područja mnogo je manji od iznosa izdvojenog za poljoprivredu, iako zemljišta pokrivena šumama i područja koja se upotrebljavaju za poljoprivredu zauzimaju gotovo jednake površine. Financijska sredstva EU-a namijenjena šumarstvu čine manje od 1 % proračuna ZPP-a te su usmjerena na pružanje potpore za mjere očuvanja te potpore za sadnju i obnovu šumskih zemljišta. Iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) isplaćuje se 90 % financijskih sredstava EU-a za šumarstvo.

„Šume imaju višefunkcionalnu ulogu – služe u ekološke, gospodarske i društvene svrhe te se trenutačno radi na uvođenju ekoloških ograničenja, na primjer u pogledu uporabe šuma za energiju”, izjavio je Samo Jereb, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „Šume mogu djelovati kao važan ponor ugljika i doprinijeti ublažavanju posljedica klimatskih promjena, kao što su šumski požari, oluje, suše i smanjenje bioraznolikosti, ali samo ako su u dobrom stanju. Odgovornost je Europske komisije i država članica poduzeti odlučnije mjere kako bi se zajamčile otporne šume.”

Revizori su utvrdili da se ključnim politikama EU-a vodi računa o bioraznolikosti i klimatskim promjenama u šumama EU-a, ali one imaju ograničeni učinak. Na primjer, iako se Uredbom EU-a o drvnj sirovini zabranjuje stavljanje na tržište EU-a nezakonito posječenog drva i proizvoda od drva, i dalje dolazi do nezakonite sječe. Utvrđeni su nedostaci u jamčenju provedbe navedene uredbe u državama članicama te relevantni subjekti, među njima i Komisija, često ne provode djelotvorne

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

provjere. Komisija ne upotrebljava daljinsko istraživanje (podatke prikupljene promatranjem Zemlje, zemljovide i fotografije s oznakom geolokacije) na dosljedan način iako ono ima veliki potencijal za isplativo praćenje velikih područja.

EU je donio nekoliko strategija za rješavanje problema nezadovoljavajućeg stanja bioraznolikosti i očuvanosti šuma EU-a. Međutim, revizori su utvrdili da je kvaliteta mjera očuvanja za relevantna staništa u šumama i dalje problematična. Unatoč tome što 85 % procjena zaštićenih staništa upućuje na loše ili nezadovoljavajuće stanje očuvanosti, cilj većine mjera očuvanja samo je održati stanje, a ne ga obnoviti. Revizori su u nekim projektima pošumljavanja uočili klastere monokulture, dok bi se miješanjem različitih vrsta povećale bioraznolikost i otpornost na oluje, suše i štetnike.

Revizori su zaključili da su mjere ruralnog razvoja imale neznatan učinak na bioraznolikost šuma i otpornost na klimatske promjene, djelomično zbog skromne količine sredstava utrošenih na šume (u praksi ta sredstva čine 3 % svih financijskih sredstava utrošenih za ruralni razvoj) i nedostataka u načinu na koji su oblikovane mjere. Samo postojanje plana gospodarenja šumama, što je uvjet za primanje financijskih sredstava iz EPFRR-a, malo je jamstvo da će financijska sredstva biti namijenjena aktivnostima koje su održive za okoliš. Nadalje, zajedničkim sustavom EU-a za praćenje ne mjere se učinci mjera za šumarstvo na bioraznolikost i klimatske promjene.

Kontekst

Prihvatanjem međunarodnih sporazuma (Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti te Program održivog razvoja do 2030. i njegov cilj održivog razvoja br. 15.) EU se obvezao da će poštovati niz ciljnih vrijednosti koje su izravno povezane s bioraznolikošću u šumama. Osim toga, u Ugovorima EU-a Europsku uniju poziva se na rad na održivom razvoju Europe. Međutim, u izvješću o stanju europskih šuma iz 2020. zaključeno je da se stanje europskih šuma općenito pogoršava te druga izvješća i podatci država članica potvrđuju da je stanje očuvanosti šuma sve lošije.

Komisija je u srpnju 2021. predstavila svoju novu strategiju EU-a za šume.

Tematsko izvješće br. 21/2021 „Financijska sredstva EU-a za bioraznolikost i klimatske promjene u šumama EU-a: pozitivni, ali ograničeni rezultati” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu).

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502